

FEJTÖRŐ.

Algebrai kérdés:

Van két számunk; ha az elsőhöz hozzáadjuk a másodikat, az eredmény 5. De ha az elsőből kivonjuk a másodikat, az eredmény 300. (Horváth László)

Természetrizai kérdés:

Melyik az a növény, melynek sötétkék kelyhe ötlevelű, a felsőkehelylevelek sisak alakúak, a két kifejtett szíromlevel pedig mézválasztóvá alakul át. (Reinél János.)

Történelmi kérdés:

Ki volt Apolló azon papja Trójában, ki midőn a tengerparton áldozatot mutatott be két fiával Poseidonnak, két óriási tengeri kígyó megragadta, egészen körül csavarta testöket s halálra marcangolta őket? Ez büntetésül történt, mert az illető pap dárdáját a trójai fa-lóba bedöfte. (Csiszár József.)

Képrejtvény.

Megfejtési határidő 1902 január 26.

15. számban közzétett fejtörő kérdések megfejtése:

Vegytemi kérdés: Coniin. Számítási kérdés: 6 és 11. Képrejtvény: Nászutazás.

Helyesen fejtették meg: Argay Zsigmond, Klein Jenő, Juraskó Jenő, Hermann István, Vörnlé János, Prágyik Flóris, Moldován Ferencz, Haáz Lajos, Foltinek Aurél, Binder Mihály, Némedy Endre, Arkosi Barabás Tibor, Persina Károly, Reinél János és Vilmos, Kardos Agost, Spitzer Lajos, Neuwelt János, Klein Dezső, Kiss Béla, Klopstock György, Juhász Emil, Milch Andor, ifj. Mikula Alajos, Csonka Mihály, Tóth Kálmán, Köpe István, Plán Frigyes, Mockovcsák Zoltán, Nagymáté Gyula, Gömörly Gusztáv, Harza Lajos, Temesváry Ernő, Lindenfeld László, Markó Viktor, Véghelyi Gyula, Balogh Lajos, Horvát Andor, Szöllös Armin, Fleischer Jenő, Fehér Izidor, Köves János, Böhm Dezső és János, Gidró László, Pick Ferencz, Meixner Ernő, Földváry Imre és Ferencz, Lindhardt Alfréd, ifj. Apor István, Faragó Andor, Leichter Jenő, Lederer Károly, Popper József, Szarecsányi Imre, Fejes Gábor, Móczár László, Kovács Aladár, Wollus Zsigmond, Reiner Frigyes, Baranyai Zoltán, Balássy Miklós, Horváth László, Tóth József, Kayos László, Stein János, Zélinger Odön és Ernő, Chorin Elemér, Skrbek István, Markos Olivér, Dobránszky Ede, Klug Dezső, Rosenzweig Gyula, Korn József S. Gyula, Békés László, Benkő Gyula, Hegedüs Arpád, Molnár Imre, Rusznyák Sándor, Lőrincz Ferencz és Dezső, Hellmann Gyula és Lajos, Dora, Mihály, Bolla Gyula, Hollaki Ferencz, Leopold Elemér, ifj. Stockinger János, Scheller Gyula, Bauer Gyula, Frisch Lajos, Holusch Gusztáv, Hochmann Salamon, Popovics József, Neumann Ernő, Schleicher Ferencz, ifj. Sass István, Hirschl Géza, Berzenkovits Antal, Kovács Zoltán, Breining Pál, Weisz Simon, Deutsch Manó, Kuzma Albert, Adler Béla, Zettner Ferencz, Zimmermann Ferencz, Feigler Ferencz, Lázár Bertalan, Petánovits József, Mattyasovszky Lajos, Pörs István, Pető János, Dévay Emil, Smetana Oszkár, Pártos Viktor, Relle Ferencz, Martinkovics A., Kiss Jenő, Jakabfalvy Béla, Deutsch Jenő, Ratscher Sándor, Grünfeld Elek, Géczy Géza, Balonyi Tibor, Mayer Ervin, Glósz Ödön, Deutsch Leó, Rákóczy Sándor, Trunka Aurél, Romák Béla, Ordeán Daniel, Thevolosin Armand, Madarász György, Emmerling László, Schenk István, Janik László.

A kitűzött könyvjutalmat (Toecsek H.: A bujdosó fiú) Békés László budapesti előfizetők nyerte el.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

SZERKESZTŐI TELEFON.

Többeknek. Uj előfizetőink közül többen azt hiszik, hogy a január elseje óta előfizetők ingyen kapják meg a két regényfolytatást. A kiadóhivatalban teljes példányszámok állanak rendelkezésre, így tehát az új előfizetők a 14 első számot (az évfolyam első negyedét) 2 koroná 40 fillérért megkaphatják.

—y.—e. («Tél a falun.») Dallamos a formája, de kevés a magva. A zuzmarás ágon nem szoktak madarak énekelni s a falun nincs járda. A közölhetőség mértékét még nem őríti meg. — Cz. Gy. (Márceziusi dal.) Erős tűznek, nagy eszméknek kell az ilyen ódai költeményben lennie. A hazafias lelkesedés egymagában nem elég. Mit gondol, van-e lélek az ilyen átírt sorban:

«Talpra magyar, hí a haza,
Munkára fel minden dőre!»

Ne írjon ön ódát — egyelőre! — D. K. Tárcaja üres, pedig rémes dolgok foglaltatnak benne. A tárca-írás nem tartozik a legkönnyebb mesterségek közé. — T. K. A hozzá beküldött tételeket mind ki akarja dolgozni? Jobb lesz, ha ezek közül csak egyet választ. A történelmi tételhez szükséges hazánk történetének ismerete, de kapcsolatban az európai országok történetével. Hosszabb időt kíván a kidolgozás. Értéke csak úgy lesz, ha ön maga gyűjt hozzá anyagot, megcsinálja a dispoziációt s aztán a természetes sorrendben kifejti. Mindenesetre azt a tételt kell választania, a melyhez a legtöbb előismerete van. — Carus. Az ön költsézetének a gyűmölése még vaczkor, éretlen is, savanyú is. Hadd érjék az a gyümölcs s ha megérett, csak akkor fogunk róla szakítani. Kár időnek előtte letépni az ágról, ha megérett, magától is lehull. Csak türelem! — Vitatkozó. Kérdése homályos. A szépek közé és felső fokban való használata hogyan volna helyes. Ebben az alakban: *Ez szebb fa* — akkor használjuk, ha előtte vagy utána összehasonlítás van. Pl.: *Ez szebb fa, — mint a másik; vagy «Ez szép fa» — «Ez szebb (fa)».* — G. S. Lapunk szerkesztője írta meg a «Nemzetünk nagy költői» című vállalatában. (Kiadta Stampfel, Pozsony); továbbá *Széchy Károlytól* van egy terjedelmesebb monográfia. — B. T. A kis apróság jól van megverselve, de a tárgy maga nem költői. Az olyan kis diák, a ki tandíjra való pénz — lopni akar: egyelőre a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. — R. G. A költemény alap gondolata nagyon régi. Az apa megtérése ebben a helyzetben nem valószínű. Verselése ügyes, de ily nehéz lélektani kérdést tárgyaló költemény megírására nincs, nem lehet elég ereje. — P. P. (Győr). A pótló rejtvényt közöljük. — M. A. (Győr). Sorra kerül. — B. A. (Baja). Közölhetetlen. — B. L. (Budapest). Egy is elég. — B. T. (Székely-Keresztúr). Válogatunk belőlük. — P. Gy. (Mezőtúr). Rejtvényeihez nem mellékelte a megfejtéseket. — R. S. (Besztercebánya). Legközelebb hozunk belőlük. — F. A. (Budapest). Egy kis javítással jöhet. — H. A. (Szombathely). Ismeretes és igen könnyű. — Cs. J. (Budapest). Közölhetetlen. — M. Z. (Besztercebánya). Bevált. — G. L. (Forgácskút). Nem felel meg a lap olvasóinak. — R. J. és V. (Győr). Ügyes dolgok. — B. E. (Nagyvárad). Latin érettségi nélkül is felveszik; vizsgáznia nem kell belőle sohasem. — F. A. (M. Sziget). Levelét nem kaptuk meg. — H. L. Beváltak. — K. A. (Temesvár). Megvizsgáljuk. — L. J. (Losoncz). Levelét átadtuk az illetőnek, ki ez úton köszöni szíveségét. — N. J. (Arad). Annak 2 kor. 40 fill. az ára. — T. K. (Kecskemét). Közöljük.

!! Megjelent !!

Lombfűrészeti és faragászati különlegességekből összeállított nagyvonalú album és árjegyzékünk, mely tartalmazza az összes ideigvalóságos képek és díszválaszok képes gyűjteményét.

Mivel a fentemlített cikkek és képek az ideig jórészt Bécsből szereztek be, indítottatva éreztük magunkat egy minden tekintetben modern és terjedelmes album összeállítására, miáltal lehetővé tesszük minden oly cikk előnyös, olcsó és gyors beszerzését, mely eddig csak külföldről jöve nehezebben és nagyobb költséggel történhetett.

Tisztelettel
Kiss Ernő és Társa, Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

TANULÓK LAPJA

A nmélt. vallás- és közoktatási miniszterium által 1896. május 26-án kelt 26808. sz. alatt, Budapest székesfőváros tanácsa által 1895. augusztus hó 20-án 7376. szám alatt ajánlott középiskolai ifjusági hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	FELELŐS SZERKESZTŐ	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Negyed évre ... 2 kor. 40 fill.	GAAL MÓZES.	Budapest,
Fél évre ... 4 kor. 80 fill.	Kiadja a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet	IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.
Egész évre ... 9 kor. 60 fill.	és könyvnyomda.	Kéziratokat nem adunk vissza.
Megjelenik minden vasárnap.		

HŰSÉGES MIND A SÍRIG.

Mikes Kelemen naplója.

18

Történeti elbeszélés. Irta Gaal Mózes.

Az én szívem erősen kezdett zakatolni, mikor megtudtam, hogy egyben mégis megsalatkoztam. Messze laktunk Bercsényi uraméktól. Hiába néztem ki az ablakon, nem láttam a Zsuzsi arcát, nem is hallottam az ő csilingelő nevetését. Ez nekem baj s talán egy kicsit neki is, de nem baj Bercsényiéknek, mert ingyenélő vendége nem lesz gyakran. Én leszek, de én nem vagyok ingyenélő, mert mindennap koptatom a csizmám talpát csupán azért, hogy Zsuzsinak azt mondjam:

— Jó reggelt, Zsuzsika, nőtt-e már bajusza?

Itt az új kvartélyon támadt reám másodszer az eszem. Elkezdett csúnyául pirogogni:

— Te koldus Kelemen, te, hát mi légyen tulajdonképpen a te szándékod? A kamarásnak úri a czíme, de kicsi is, üres is a kamarája. Neked kijut a darabka szalonnád a fejedelem asztaláról — azt akarnád te mással megosztani? Hát vajjon azzal megelégszük-e? A sánta koldus megfogja a vak koldusleányt a kezét s azt mondja:

— Kolduljunk együtt, neked is adnak, mert vak vagy, nekem is adnak, mert sánta vagyok. Két nyomorúság így lesz gazdagság!

De a házam mellett volt egy bokor, azon a bokron énekelt egy madár s én inkább hallgattam annak a madárnak az énekére.

Mit énekelt a madár a rodostói bokron? Arról énekelt, mindig csak arról énekelt, hogy minden teremtetett földi féregnek legkeservebb az egyedülvalóság.

Ó, te tarka madár, be megnehezítetted a szívemet!

XVII.

Mikor az ember még a pestisnek is tud örvendeni.

Nem tudtam a fejemből kiverni Zsuzsit. Eleget leczkéztem magamat, hogy a koldustarisznya akkor is csak koldustarisznya, ha ketten hordozzák. Egyiknek könnyű, a másiknak is könnyű, de mind a kettőnek együtt nehéz. Alig tudtam várni az időt, mikor a szolgálatban felváltott valaki — mindjárt Pérában termettem.

Egyszer a grófné, Bercsényi asszonyom meg is kérdezte tőlem:

— Olyan kevés szolgálatra van a fejedelemnek szüksége, öcsém-uram, hogy gyakortöbb eljöhöt?

Egy kicsit elpirultam, pedig ez nem vala nekem szokásom, mert ritkán tettem olyasmit, a miért pironkodnom kellett.

A grófné, alig hiszem, hogy észrevette volna, minémü kívánság húzott Pérába, de annál jobban észrevette Zsuzsi. Pedig én semmiképpen el nem árultam. Való igaz, hogy nemcsak tréfálkoztam, hanem nagy-komoly dolgokról is beszéltem neki. Elmondottam a templárius vitézek történetét s azt is hozzá tettem, hogy én a viláért sem léptem volna közéjük.

— Ugyan bizony, miért nem? — kérdezte ő.

— Mert azoknak nem volt szabad megházasodniok, már pedig Isten úgy rendelte, hogy az épkezláb ember megházasodjék.

Erre aztán Zsuzsi mindjárt elhallgatott s én a bibliából mondtam neki különféle történeteket. Sok mindenféle históriát elmondottam s ez mind tetszett neki.

— Csak szép az, ha valaki olyan irástudó ember, mint kegyelmed! — sóhajtott fel, a kezemet pedig erősen megszorította.

A méltóságos grófné egyszer azt mondotta:

— Kár is, hogy öcsém meg nem házasodott eddig, mert azt hiszem, jó feleségtartó ember volna. Az epe nélkül való emberek a legjobb férjek.

Erre ő nagyot lélegzett, a miből eleget lehetett kiolvasni.

Én pedig elévődtem hetekig azon a szón, hogy jó feleségtartó volnék. A feleségtartáshoz előbb is feleség, aztán pedig vagyonkell. Nem elég a tenyér. Mondják, hogy «te, szívem, bizony a tenyeren foglak hordozni», de bizony egy is nem akadt, a ki még ezt szórul-szóra megcselekedte volna.

Az anyámnak, Torma Éva asszonynak volt egy oláh nemzetségbéli zsellére, pakulár volt és a juhokat őrizte. Ez megházasodott. Akkora kalibája volt, mint a drinápolyi sátrának a fele, tejet adtak a juhok, kenyeret adott anyám, vizet a csurgó, — pénzt, földet nem adott senki: mégis úgy szerették egymást, mint két édes testvér. Sokratesről, ama görög bölcsről mesélik, hogy a

felesége maga volt a megtestesült ördög — hát mégis megfértek egymás mellett.

Ezt én mind meghánytorgattam az elmém-ben.

Volt reá időm elég; ha az én jó uram reá ért arra, hogy eszterga-padjára ülve különféle szerszámokat csináljon a vonó-késsel, a gyalúval, a faragó fejszével, mint akár a legalsóbb rendű mesterember Brassóban: hát nekem hogyan lett volna

időm, hogy hanyatt feküdjem az ágyamon s kergetsem az álomnak tarka pillangóit. Becsületes lélekkel vallomást teszek most öreg fejjel, hogy soha egy pillangót sem fogtam meg. Mind elrepültek tőlem, mint Zágomban az esős napok után, ha megültek a sáros árok-parton, reájuk borítottam a kucsmámat, — elrepültek s én fájdalmas

szívvel néztem utánok.

Ó, ti szép tarka pillangók! Mikor titeket először lát meg az ember, ezerféle, csodálatos színben ragyogtok, csupa arany és ezüst vagytok. Aztán később az idő lefújja rólatok az aranyat is, az ezüstöt is, akkor fakók és szürkék lesztek, mint a hajam ezelőtt tizenöt esztendővel, nem is tudtok repülni, oda ragadtok a sárhoz — s minket nem hajtsemmi kívánság, hogy lehajoljunk hozzátok... az öreg embernek reszket a keze, reszket a térdé.

Szép tarka pillangók: emberi életünk fiatal örömei, vajjon ti is megöregedtek a romlandó emberrel?!...

Hanem ez mind avatag okoskodás, nem erről akartam beszélni. Kitért nálunk a pestis. Egész Rodostó siralomház. Konstantinápolyban is megvan, talán az egész világon. A szakács még megfőzte a mi urunk fekete kávéját, süteményféléit is csinálthozzá. Este hét órakor lefeküdt, másnap nem kelt fel, harmadnap papot kért, negyednap betették a földbe, hol szegény fejének sem a kávéfőzés, sem a süteménykészítés nem okozott gondot.

AZ ASSZONYÁNAK FŐZÖTT MINDENNAP...

Meghala nagy hirtelenében Eszterházy uram is. A felesége elsíratta, mert — úgy mondják — igaz szíve szerint szerette. A kiből szív volt, az mind sajnálta a nagy pusztulást, melyet a kaszás halál mindenfelé okozott.

És nekem mégis maradt egy kicsi jókedvem. Valahogy úgy jött nekem, hogy egy régi jóslásra gondoljak. Nem féltem a haláltól. Ki sirat el engem? Nyilván az én jó uram s még valaki más is eljön a temetésemre, ha az asszonya elengedi, az is csak azt mondja:

— Bezzeg fiatalon hala meg szegény, pedig nem volt rossz ember!

Mikor valaki úgy áll a világon, mint a kopacz kicsi uja, akkor van kurázsija. Még — uram, bocsásd meg a bűnömet — egy kicsit örvendtem is a pestisnek, mert Bercsényiek nagyon megijedtek tőle, ők is hamarosan kiköltöztek a városból, a minthogy mi is ijastul-fjastul sátrak alá húzódtunk jó messze a beteg várostól. Az urunk sátra mellett volt a Bercsényiek sátra; az urunkhoz hivatalból mindennap négyszer is el kellett men-nem, hát Zsuzsival is mindennap négyszer találkoztam. Ő pedig az asszonyának főzött mindennap valami keserű burjából pestis ellen való italt s abból nekem is adott, hogy igyam meg. Keserűbb volt az epénél, de megittam.

Mit nem tesz meg az ember a maga életéért!

Hiába siralom völgye ez az élet, azért mégis szeretjük. Istentelen nagy gonosztevőkkel is megesezt már, hogy a halál pillanatában jobb gondolatra tértek s ha még egyszer kezdhették volna az életet — bezzeg más emberek lettek volna.

Kérdeztem egyszer Zsuzsától:

— Megsiratna-e, ha elvinne ez az ázsiai halál?

Reám meresztette a nagy szemét, kiből olyan sok vidámság lakozott egyébkor s így szólott:

— Okosabb dolgról is beszélhetne kegyel-med!

Erre aztán elszégyenlettem magamat s ittam tovább a keserű levét.

A mi jó urunk a pestises napokban is megtartotta esudálatos nyugalmát. Mikor hozták neki a hírt, hogy ni, ez is meghala, az is meghala, esendesen bólintott:

— No szegény, ő sem látta meg többé a hazáját. Bizony mi sem látjuk meg.

Előhozatta a bibliát és olvasott belőle. Ezt a vigasztaló könyvet mind a világ jobban megbeszülje, mint a többi hivalkodó könyveket!

Ha nem lett volna mindennap találkozásom azzal a keserülé-osztó leánnyal, a pestis engem

is megesúfolt volna. Így aztán esténként, mikor lefeküdtem, nem gondoltam a halálra, hanem a festett ibrikre, melyben a pestis-ölő ital vár rám s arra a sok kedves szóra, a mit holnap okvetlenül el fogok mondani Zsuzsinak.

(Folytatása következik.)

A JÖVŐ.

Gyakran gondban elmélyedve
Ábrándozok a jövőn,
Lelkem messze tévelyedve
Jár-e még most zord ködön...
Elgondolom bizakodón:
Hány szív vár rám, — s hány szem néz!...
És ki tudja, lelkem vágya
Jut-e egykor zöld virányra,
S nem veri-e remény-hajóm
Zátonyra majd durva vész?... .

Elgondolom: az a pár szív,
Mely szeretve ver felém,
— Miért lelkem úgy küzd, úgy viv' —
Mint örülne sikerén!
Elgondolom: milyen édes
Lenne nekik e siker,
S mily keserű elbukásom,
Melylyel talán sirjuk' ásom,
Mert reményük, e még kétes,
Az enyémmel esik el.

Elgondolom: az a sok szem,
Mely irigyen néz reám,
Látva, hogy fel, hön törekszem,
S hűn követem ideám', —
Mily sápadtan, mily sárgultan
Fogadná majd a sikert,
S mint kacagna a markába,
Tört reményim sorát látva,
S hogy egemből porba hulltam
És szakadva e kebelt...

Elgondolom: hogyha egyszer
Kis tűzhelyem lenne, hol
Kis családban vidám kedvvel
Boldog béke él, honol:
Oda gyűjtném magam köré
Mind, ki nekem kedves itt,
Öreg szülöm', testvéreim',
S mulatnánk a múlt tényein —
De ki tudja, elérem-e
Lelkem e hő vágyait?... .

Elgondolom: ha akkor is
Meglenne e munkakedv,
S olykor-olykor a múzsa is
Biztatgatná lelkemet:
Mit törődném a világgal,
Mi után tör, fut, szalad?! . . .
Meglennék én így, szerényen,
Világdivat bármi légyen:
Csak legyen meg munkavágy, dal,
Csak te, lelkem, légy szabad! . . .

Hagyd betelni ezt a vágyam,
Hagyd betelni, Istenem!
Hisz mindennap hő imában
Száll fel érte kérelmem.
Sorsüldözte két szülőmnek
Add megérni a napot,
Hogy fiukban boldogságuk
Feledtesse sorsuk', gyászuk',
S ha eddig nem, — lehessenek
Éltök végén boldogok . . .

Rácz Sándor.

A MI ÖNKÉPZŐKÖRÜNK.

Megszállt bennünket is az önképzés nemes vágya. Sokat olvastunk a «Remény» cz. ifjúsági lapban azokról a módzatokról, melyek szerint ezt a műveletet végre lehet hajtani. Gondoltuk magunkban, ha mások meg tudják tenni, miért nem tehetnők mi is? Az igaz, hogy rendes körülmények közt csak VII—VIII. oszt. tanulók szoktak működő tagok lenni; azonban az nincs megírva sehol, hogy mi, kicsinyek, nem érünk czélt vele.

Tanulás után voltunk s nyugalomra akartuk hajtani fejünket. A lámpa végsőt pislogott, miközben a hideg elől az ágyba menekültünk. Rendes szokásunk szerint arra használtuk az édes pihenés első perceit, hogy meséltünk egymásnak rémséges történeteket. Különösen Jóska lakótársunk, a ki tudvalevőleg akkor negyedikbe járt, tűnt ki ebben a tekintetben. Ő már nem félt a rémektől; ellenben kiválóan gyönyörködött abban, hogy osztálytársamat, a gyöngébb idegzetű Imrét, ijesztgesse. Most is épen a Rinaldo Rinaldini históriájába kezdett.

Én azonban hirtelen közbevettem:

— Fiúk, tudjátok mit?

— Halljuk! (Ézt Imre mondta, a ki — a menyire hangjából következtetni lehetett — már szepgett a haramiavezértől.)

— Nos, nekem új tervem van. Alakítsunk ön-

képzőkört! Itt a mi szobánkban lesznek a gyűlések. Jóska megválasztjuk elnöknek.

— Nem bánom, — mondá Jóska lelkesedéssel.

S nekünk több se kellett, csak az ő magas beleegyezése. Mert hiába, kemény természet volt Jóska, tiszteletben tartottuk mindig az ő véleményét. Nemesak azért, mert öklétől feltűnk, hanem megvolt az a rossz szokása, hogy minden tervünket dugába döntötte, ha nem találkozott magas tetszésével.

Tehát tetszett neki az eszme.

Sőt egyenesen az ő indítványára abbahagytuk a megkezdett pihenést, fölkeltünk és miután Imre mind a három szalmazsákból elegendő szalmát vett ki és a megmaradt fával alaposan fölmelegítette a szobát, hozzáfogtunk gyorsan a szervezés munkájához. Ennek pedig az volt a sorrendje, hogy az én 50 oldalas fordítási füzetemből kitéptük a beírt lapokat, megvonaltuk az első néhány oldalt s ráírtuk rondirással: Önképzőkori Napló. Kiszemeltünk még 7 harmadik osztályú társunkat, beírtuk abc szerint a névsort és a sebtiben összeállított alapszabályokat 10 pontban és megkezdtük volna azonnal a szavazást is, ha a házigazdánk nem lett volna olyan kíváncsi ember. Bekopogtatott türelmetlenül s miután feltártuk neki működésünk színhelyét, jól lehordott bennünket a fapazarlás miatt s ágyba kergetett. Velünk együtt a lámpa is elaludt magától.

Ennek hatása alatt elhatároztuk, hogy ezentúl szerdán és vasárnap délután tartjuk üléseinket a nagy nyilvánosság kizárásával, csak épen mi tizen.

Úgy is lön.

Az első ülésen megválasztottuk házigazdánkat, ki egyébiránt asztalos volt, disztagnak. Ennek fejében azután megadta beleegyezését a becsületes munkába.

Pontosan megfizettük a havi tagdíjat, a 4 krajczárt, melyeket Imre, a pénztáros kezel. Én írtam a naplót és minden egyes tag komolyan hozzáfogott a működéshez, úgy azonban, hogy a nagy világ erről mitsem tudott.

Egyszer csak nagy dolog történt.

Egy tisztelt tagtársunk, a kit kíméletből nem nevezek meg itt, fölolvastott egy költeményt, mely így kezdődik: Hives, borongó őszi nap . . . Ámulunk, bámultunk a nyápicz sváb gyerek gyönyörű versén. A titkos irigységet legyőzte az önképzőkörnek ez a sikere. Bevettük a verset szószerint a naplóba.

A gyűlés feloszlata után Jóska kapta magát

s beküldte a költeményt a «Remény»-nek, a szerző nevével együtt, az önképzőkör pénztárának terhére. Bár ne tette volna! Vagy talán jó, hogy megtette? A Remény következő számában a szerkesztői üzenetekben ezt olvassuk: «Hives, borongó őszi nap . . . Minek küldenek be hozzánk ilyen, már megjelent költeményeket? Vagy azt hiszik, mi nem olvassuk Arany Jánost?»

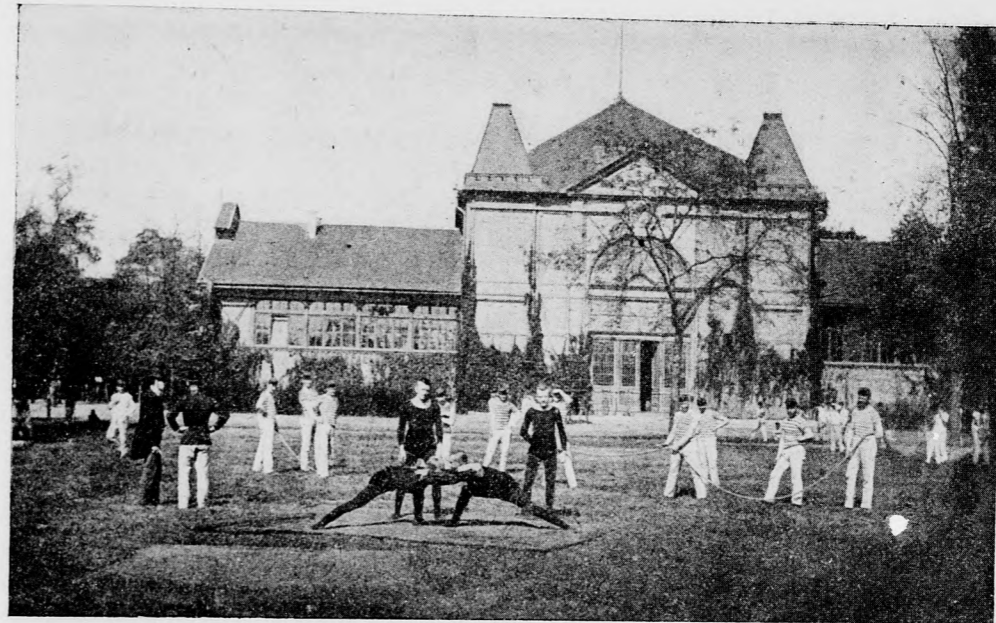
Tehát irodalmi lopás, plágium! Rendkívüli gyűlés következett ezután a nevezett szerző tudtán kívül. Egyhangúlag kizártuk önképzőkörünk-ből. Maradtunk kilenczen. Elég tekintélyes szám így is és folytattuk a működést, mely elég széles-

kiáltott: Hallgasson a maga repedttányér hangjával!

Ez a nyilvános sértés kiölte Dalosból a nemezebb törekvéseket. Még aznap bejelentette az elnöknel a körből való kilépését.

Fájdalommal kellett belenyugodnunk a változhatatlanba. Kárpótlásul azonban megválasztottuk élethossziglan a kör tiszteletbeli tagjának. Maradtunk nyolczan, de mind lelkes és buzgón működő tag.

Nagy örömünkre szolgált, hogy egy jeles latinista tagtársunk lefordította és fölolvasta Phædrus Lupus et agnus cz. meséjét épen akkor, mikor

BIRKÓZÁS A LUDOVIKA-AKADÉMIA TORNA-TERÉN.

körü volt. Imre pld. Rinaldo Rinaldini-ról tartott hajmeresztő részletekben gazdag fölolvast, a melynek annyiban volt hatása ránk, hogy — téli idő lévén, — 8 órán túl csak párosával mertünk az udvarra menni. A Bolygó Zsidó gyászos történetét maga az elnök mutatta be, meglehetősen döcögős prózában. Azonban még így is élveztünk mellette.

Egy Dalos Péter nevű tagtársunk szentül meg volt győződve, hogy neki van az intézetben a legjobb soprán hangja; ennél fogva hangjának kiképzésére fektette a fősúlyt s néhányszor elég szép népdalokat mutatott be nekünk.

Azonban nomen est omen, mint mondják.

Az iskolában egyszer a karmester úr megharagudott Péterre, a miért elhibázta a taktust és rá-

föl volt adva leczkére. Ez az ötlet nagyszerűnek ígérkezett eredményében. Jegyzőkönyvi dícséretet aratott a szerző s azonkívül az alumneumban este sorban kínáltunk neki egy-egy gombócot a magunkéból.

Másnap azonban a fentisztelt fordító úr négyest kapott ugyanebből a fordításból.

Ennek is szárnyát szegte a véletlen. Ez is követte Dalos példáját és természetes, ő is tiszteletbeli tag lett. De most már komorabb pillantással tekintettünk a jövőbe. Mi lesz, ha ez így folytatódik? Hiszen nem azért egyesültünk, hogy ilyen könnyedén szétváljunk megint. Ez nem komolyság, ennek elejét kell vennünk.

Ennél fogva kiegészítettük alapszabályainkat egy 11-ik ponttal, melynek értelmében ezentül

senkinek sem szabad az év végéig kilépnie. Kezet adtunk rá az elnöknek. És most újult erővel, még nagyobb lelkesedéssel fogtunk a munkához. Szabad időnk az önképzésnek szenteltük. Határozattá emeltük, hogy a husvét szünetek előtt, közvetlenül az osztályozó tanári értekezlet után színi előadást rendezünk. Mi hárman lakótársak a színpad és egyéb külsőségek rendezését vállaltuk magunkra, a többi négy tagtársnak pedig az előadást kellett nyélbe ütnie.

Nagyobb hatás kedvéért meghívtuk a házigazdát is a belépődíj nélküli előadásra. Ő ugyan nem szándékozott eljönni, mert aznap épen díjtékezést tartott a polgári kör, hanem megígérte, hogy két lánya, Zsuzska és Terka, meg a szomszédék Erzsije részt vehetnek. Főellenőrnek pedig teljes rendőri hatalommal a Marczy legényt rendelte ki.

Négy vendég fogja csodálni a mi művésztünket!

Az ágytakarók remek díszletét képezték a színpadnak, még a mester úr kakukórája is fölvándorolt a színpad mögé. Vasárnap délután pont négy órakor megcsendült a titkár úr üres tén-tás üvege; a Zsuzska, Terka, Erzsi és Marczy teljes díszben foglaltak helyet az első sorban, mi hárman lakótársak pedig a háttérben vártuk az ünnepélyes pillanatot, mikor felgördül a függöny.

Megtörtént.

Színre került — a mint azt a kezünkben levő színlap jelenté — «A kakuk» című dramatizált történet. Szakasztott olyan a cselekvénye, mint «A fülemilé»-nek, csak hogy a kakuk hangján kellett volna összevesznie Péternek és Pálnak. Szerzője a kör titkára.

A függöny felgördült. A kakukórának kellett volna megkezdenie a működést. A szerkezete azonban csökönyös volt, csak azért se.

A színpad mögött először suttozás, majd zaj hallatszott. Heves párbeszéd, szidás és végül egy csattanás, mely kétségtelenül azt bizonyította, hogy a tisztelt színészek verekednek.

A Marczy legény kezdett fészkelődni. Mikor azonban az óra zuhanása jelzé a cselekvény tetőpontját, akkor fölgrott helyéről s akárcsak a Paleskei Nótáriust tanulmányozta volna, odarohant a színpadra s éktelen lármát csapott gazdája képviselőjében, mire a három kisasszony visítva távozott a szobánkból.

Mondanom se kell, hogy a négy színész a hányan, annyi felé szaladtak és az egyik meg épen a legrövidebb úton, az ablakon át tűnt el.

Mindazonáltal vacsora után, mikor már a lámpa végsőt pislogott — mert kevés petrolomot kaptunk mindig — még egy ülést tartottunk mi hárman: Jóska, Imre meg én. Záró díszgyűlésnek neveztük félig komolyan, félig elkeseredetten, megválasztottuk a négy színészt, a kiket Jóska a körülményekre való tekintetből feloldotta a becsületszó alól, tiszteletbeli tagnak s azután bezárván a gyűlést, lefeküdtünk.

Félálomunkból azonban Jóska hatalmas basszus hangon odaszólt hozzánk:

— Fiúk, egy szóra!

— Mi kell?

— Megnyitom az ülést újból, — felelé ő — s indítványozom, hogy mi hárman is tiszteletbeli tagjai legyünk a boldogult önképzőkörnek.

Általános helyeslés kísérte szavait és nyomban rá, attól való félelmünkben, hogy hazatérő gazdánktól kikapunk, siettünk elaludni.

Teveli Mihály.

TAVASZ A TÉLBE.

Csak azt várom, hogy mikor zümmög már el mellettem egy kis bogár; a szememet félig behunyom s megyek előre a lueskos sárban... jaj, be jó melegen süt a nap, ... azután hirtelen kinyitom, ... ni, talán egy kis fehér lepke csapódott el erre? Nem, nem, apró dér hullt bele a sárba! A csalfa napsugár pedig vígan tánczol végig a házak tetején, besurran a kis kertbe is, átfut a butkán, a nagy diófa kopasz galyain, még a kis kert szögletébe is elérkezik, ott a pünkösdi rózsabokor, a lilium meg a gyöngyvirág ágyacskája.

Hagyd csalfa, hagyd őket, ha tavaszt nem adhatsz, miért akarod egy napra felköltetni?

A napsugár engem is megesal, azt hiszem, megfordult az idő, a vén tél nem bírta már tartani tovább, hát elment pihenni a jeges éjszakra, a tavasz meg itt termett egyszerre. Napsugarai a havat szépen eltakarították, alig van itt-ott egy-egy folt fehérség, csak pezsdülni kell a rügynek, nőni a fünek.

Sugárban úszik minden! A mint kiérek a mező felé vivő szoros útból, s végig tekintek a hosszú széles réten és az előttem álló két hegyen, a Bigen meg a Kopaszon, azt hiszem, tavasz van, ragyogó tavaszi nap.

Tovább megyek... csend van. Tavasz és csend. Ez a csend nekem nem tetszik, hiszen tavasszal ezer zúgással tele a levegő. Az első

tavaszi nap is olyan, mintha ezer meg ezer láthatatlan kis tündér fújna esoda hangú sípocskákat, fent a levegő szárnyain úszkálva, lent a havas rögön, bent a réten, hóhullajtó erdőben, bokorban. Van zenéje a levegőnek és nem üres, már egy-egy korán jött madár hasítja át, a magasban érkező seregek csapatja látszik, mint egy kis felhő, mint úszó nagybetű, mint egy fekete kötél — — elmennek, újak tűnnek fel, meg újak. Most meg üres még minden, az ég sem az igazi kék ég, csak olyan kopottas színű. Az a kopott rajta köd, melyből a csúnya szürke felhők lesznek.

Keresem a sok kis patakot, mit a tavaszi napsugár ezerével fakaszt, keresem a kis folyócskát, mely itt megy el a Big lába alatt. Kis patakok nincsenek, a kis folyócska se duzzadt meg, csak olyan téliesen csendes.

A vén Big fája, bokrai borús nyugalommal állanak, a deret, havat megette ágaikról a napsugár, de a földön, a száraz levelek fölött vastagon ott a hó. Az erdő nem örül ennek a hirtelen tavaszi napnak, tudja jól, hogy ez nem az igazi, maholnap elmulik, mintha nem is lett volna.

Látom én is, a hová jutott a sugárból, ott csupaszság van, de a hajlásokban, árnyékos helyeken fagyott dermedtség.

Tavasszal szétárad a meleg s mindenütt rontja, pusztítja a tél építéseit, de utána épít ő mindjárt, hogy ne maradjon rombolása után pusztá hely.

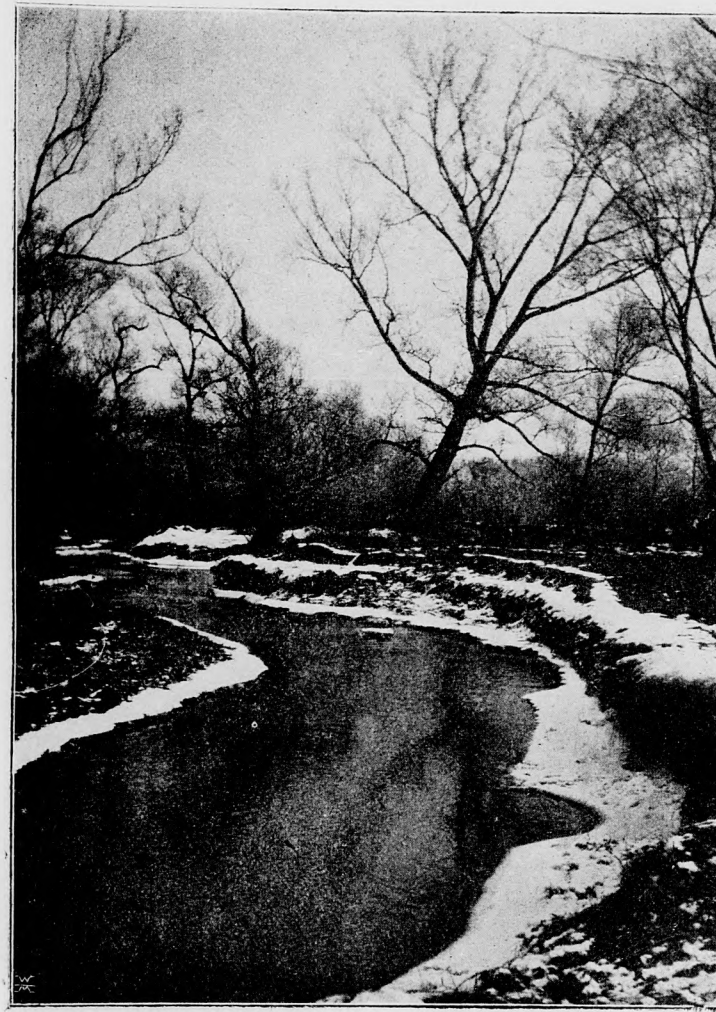
Egy kiugrás, széles szikláján megállok a hegynek s nézem, hogyan csúszik lefelé, lefelé a nap.

A völgyekbe ékelt falukat még jól látom, de lent a mezőn valami készül, szép fehér tavaszi takaró a napsugárban fürdött rögre.

Száll a köd. Úgy csúszik ügyesen, lopva, egészen a földön, hogy alig lehet észrevenni, mintha a nap előtt bujkálna. Fától-fáig, bokortól-bokorig csúszik, ott megbogozza szárait, azután kúszik tovább egész mezőn végig, egészen a hegy lábáig, mintha egy láthatatlan óriási pók vonta volna szét hálóját. Itt már jó ismerőssel találkozok, a

hegyen, erdőben lappangó köddel, mely fehér leplét összeköti az övével, mihelyt a nap leáldozott.

Áldozik már. Nem felhőtlen a hely, a hol lemegy. De nincs annyi tüze, hogy lángpallost csináljon a vékonyan elnyúlt felhőkből, csak olyan rozsdavörösek lesznek, az égen se ömlik el a tavaszi

TÉLI KÉP.

vig nap rózsafénye, szürkés-kékje egy kis vöröses színt kap, a mitől olyan határozatlan színűvé lesz.

Alig hogy lemegy a nap, a köd kezd emelkedni, száll-száll mind magasabban, míg el nem éri az égről leereszkedő szürke felhőket.

A mezőből semmit se látni, csak a hosszú két sorban álló vastag tapolyafák sötétlenek, mintha valami fal volna odaépítve.

A Kopasz-hegyen is el van fődve minden árok

bokor, merő tejfehér az egész hegy. Megindulok lassan az erdő-oldalról lefelé, a hó ropog a lábam alatt, egy-egy száraz galy is összetörik. Fel-fel-nézek a fákra, látom, hogy már készül az új lomb, virág, fehér, hideg dérből, mely reggelre bevon minden kis ágacsát.

... Csalóka napsugár, hamisan felköltögetné az alvókat, hogy egy-két óráig éljenek, de az okos természet gátat vet incselkedő szándékának, csak a fehér havat pusztítja el, a rög sötét műhelyeibe le nem hatolhat, a hideg fagy bezárva tartja s fel sem is nyílnak előbb ajtaji, míg el nem jön az a napsugár, a ki langyos szellőcskékkel jár.

Nógrádi László.

VÁROS A LEVEGŐBEN.

Irta Verne Gyula. Fordította Zigány Árpád. 18

Ebben a pillanatban a fáklyafény hirtelen kialudt s a három utas megdöbbenve állt meg a koromsötétben.

— Már nem mehetünk tovább, — szólott John Cort. — Úgy látszik, ez volt a jel, hogy megálljunk...

— Nem annyira jel, mint inkább parancs, — jegyezte meg Khamis.

— Engedelmeskedjünk tehát a parancsnak, — mondta Max Huber — s töltsük itt az éjszakát.

— De eljön-e értünk ez a fáklyavivő holnap is? — kérdezte John Cort kételkedve.

Erre a fontos kérdésre senki sem tudott felelni.

Mind a hárman lefeküdtek egy fa tövébe és megették a kis darabka bivaly-sültet, mely mind-egyiküknek jutott. Szerencsére találtak egy kis víz-erecskét a fák alatt, a melyből ihattak.

— Ki tudja, — szólott John Cort — nem azért állt-e meg vezetünk éppen itt, hogy legyen mit innunk?...

— Mindenesetre nagy figyelem, ha csakugyan azért tette, — felelte Max Huber s egy száraz banán-levéllal nagyokat meritett a friss vízből.

Bármily aggasztó volt is a sorsuk, a fáradtság mégis csakhamar elnyomta őket s mind a hárman mélyen elaludtak.

Max Huber és John Cort csaknem egész éjjel a szegény Llangáról álmodtak... Mi is lett belőle?... Belefűlt-e a vízbe vagy ő is megmenekült?... S ha megmenekült, ugyan hová lett?... Miért nem jött ő is velük?...

Mikor fölébredtek, valami szürke derengés mutatva, hogy a nap már fenn jár az égen. Khamis a fény irányából azt következtette, hogy keletnek haladtak... Tehát rossz irányban, mert távolodtak a folyótól... De mindegy! most már nem fordulhattak vissza.

— Hát a fáklya? — kérdezte John Cort.

— Amott van, ni! — kiáltott föl Khamis meglepetve.

— Szavamra, — mondta Max Huber — ez olyan, mint a három napkeleti király csillaga a bibliában!... Csak azt szeretném tudni, mikor érünk már Betlehembe?...

Mai útjuk is olyan volt, mint a tegnapi. A keskeny ösvényt mindkét felől sűrű, járhatatlan bokrok szegélyezték, melyeket kúszó-növények indiai keresztül-kasul átfontak. Itt-ott más ösvények szeltek keresztül azt, a melyiken jártak, úgy, hogy vezetőjük nélkül okvetlenül eltévedtek volna a sötét rengetegben.

Sohol egyetlen emlőst vagy madarat sem láttak s ez nagyon aggasztotta őket. A bivaly-hús már csaknem teljesen elfogyott: alig maradt belőle annyi, a mennyi még egyszerre elég: s akkor mit fognak csinálni?... Hát ha még holnap sem érnek oda, a hova ez a rejtélyes fáklyafény vezetni akarja őket?...

Estefelé, mint tegnap is, a fáklya ismét kialudt s a három utas megint a sötétben maradt. Az éjszaka azonban ma is nyugodtan telt el, csak-hogy...

Csak-hogy mikor John Cort fölébredt, izgatottan rázta föl társait:

— Ma éjjel járt itt valaki! — kiáltotta.

Valóban járt ott valaki. Pár lépésnyire tőlük félig hamvadó tűz égett s valamivel odább, egy kis csermely partján jókora darab nyers antilop-hús lógott egy faágon.

Max Huber ezúttal föl sem kiáltott meglepetésében. Ő is, meg társai is kezdtek természetesen találni, hogy ebben a rejtélyes rengetegben a tündérek gondoskodnak róluk. Az ismeretlen fáklyavivő elvezeti őket rendeltetésük helyére s addig, a míg odaérnek, gondoskodik róluk...

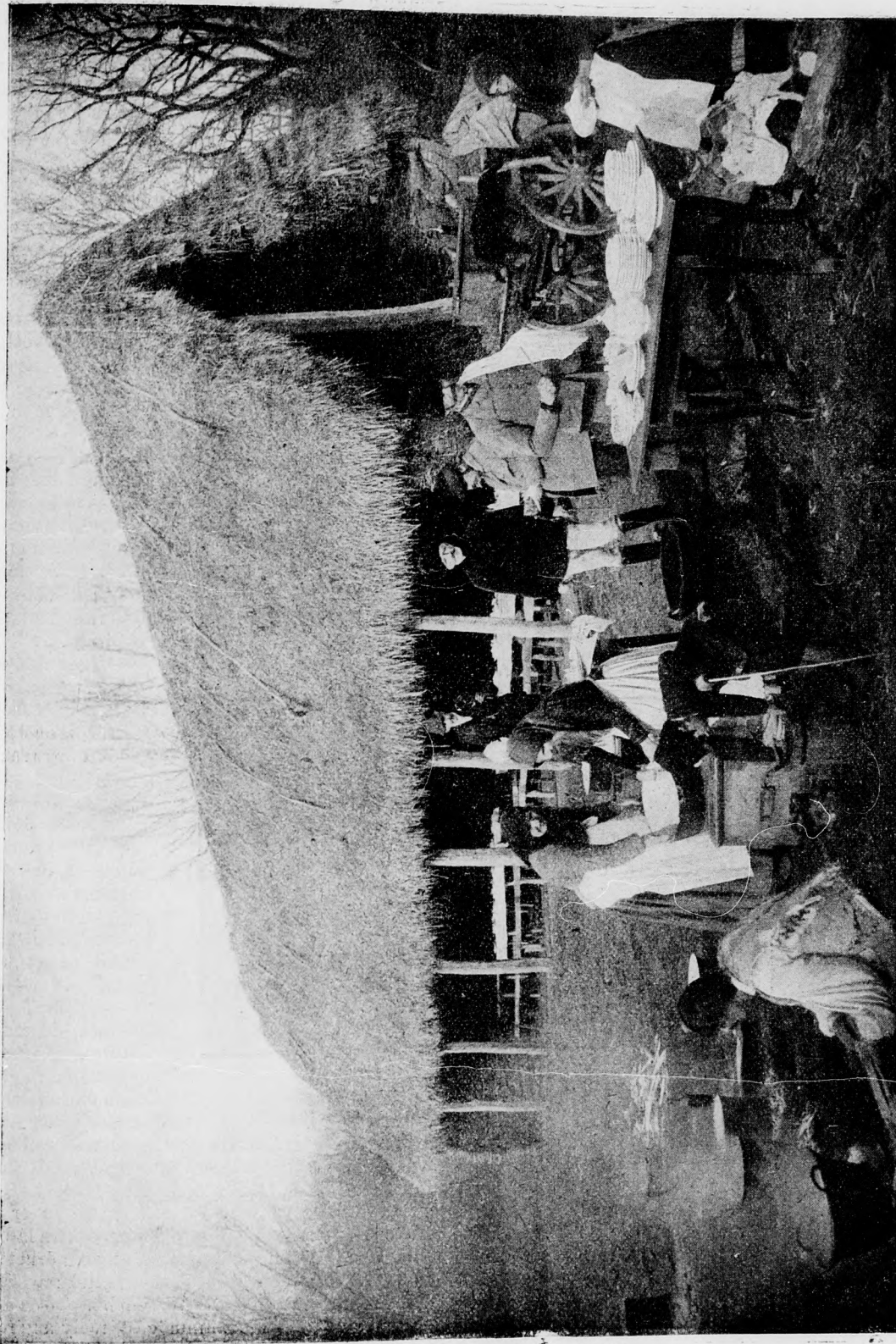
Khamis hamarosan földarabolta és megsütötte a húst, melynek egy harmadát ott menten megették, a többit pedig gondosan eltették; így hát még délre és estére is volt mit enniök.

E pillanatban a fáklya ismét kigyúlt s jelt adott az indulásra.

E napon is öt-hat mértföldnyit mehettek, úgy hogy a foreloper hozzávetése szerint, körülbelül hatvan kilométernyire lehettek a Johansen-folyótól.

Útjuk ugyanolyan volt, mint az előző két napon, csak-hogy az erdő kezdett világosodni. A lombsátor itt-ott meggyérült s a verőfény jobban átszűrődhetett rajta. Mind a mellett a félhomály még sokkal bizonytalanabb, szürkébb volt, hogysen jól láthatták volna az előttük járó fáklyavivő alakját.

Estére kelve, mikor a fáklya kialudt, ismét megálltak és fáradtan heveredtek le egy kis csermely partján. Jóízűen megették az antilop-pecsenyét, nagyot ittak rá s aztán mélyen elaludtak. És Max Hubernek — alighanem csak álmában — úgy rémlett, hogy valahol a feje fölött, a fákton, a *Bívős vadász* keringőjét muzsikálják.

JÓZSEF FŐHERCEG A VADÁSZATON: AZ EBÉD KÉSZÍTÉSE AZ EBÉDLŐ-KUNYHÓ ELŐTT.

XIII.

A város a levegőben,

Mikor ismét fölbredtek, meglepetve tapasztalták, hogy az erdőnek ebben a részében még sokkal sötétebb van, mint a honnan jöttek . . . Nappal volt-e, vagy éjszaka? . . . Nem bírták eldönteni. Mivel azonban a vezető fákyafény még nem lobogott, várniok kellett.

John Cort azonban, körülnézvé, ezt a megjegyzést tette:

— Ma reggel nincsen sem tűzünk, sem esésünk . . .

— És ez annál nagyobb baj, — tette hozzá Max Huber — mert tegnap este mindent megettünk.

— Lehet azonban, — mondta a foreloper — hogy ez annak a jele, hogy már megérkeztünk . . .

— Megérkeztünk? — kérdezte John Cort — hová? . . .

— Oda, a hová vezetni akartak bennünket, kedves John.

Ez a felelet ugyan nem felelt meg az amerikai kérdésére, de a francia nem tudott okosabban felelni.

Azonban, ha az erdő sötétebb volt is ezen a helyen, korántsem volt oly esendes, mint eddig. Valami folyton tartó, egyhangú morajlást, tompa zümmögést lehetett hallani, mely fölülről jött, a fák ágairól.

Khamis, Max Huber és John Cort több ízben föltekintettek, de csak homályosan látták, hogy valami száz lábnyira a föld színétől, egybefüggő, szilárd mennyezet borul följük, mit a faóriások ágainak sűrű egybefonódása és a bújá kúszó-növények tömött indái, lombozata alkottak.

A roppant fák húsz-harmincz lábnyira álltak egymástól és vastag törzseik olyanok voltak, mint a hatalmas oszlopok, melyek óriási magas építményt tartanak; egybe fonódó, sűrű ágaik való-

színűleg több ezer négyszögméternyi területen szilárd, egybefüggő boltozatként borultak az erdő fölé.

Körülbelül egy óra telhetett el szorongó várakozásban. Khamis folyton ide-oda jártatta a szemét, hogy nem láthatná-e meg a föl villanó fákyafényt, de a sötétben sehol sem látszott a biztató láng: a vezető nem mutatkozott.

. . . Most mit tegyenek? . . . Tovább menjenek-e? . . . Tovább! ezt könnyű volt mondani: de merre? . . . Vagy itt maradjanak és várjanak? . . . De mit, mire várjanak? . . . Az eleségük elfogyott s ők máris éhesek voltak . . .

— Én a' mondó vagyok, — szolt John Cort — hogy nem maradhatunk itt, hacsak nem akarunk éltenszomjan elpusztulni. S ha már menni kell, induljunk minél előbb. Azonnal . . .

— Igen ám, de merre? — kérdezte Max Huber.

Ez volt a bökkenő: merre? . . .

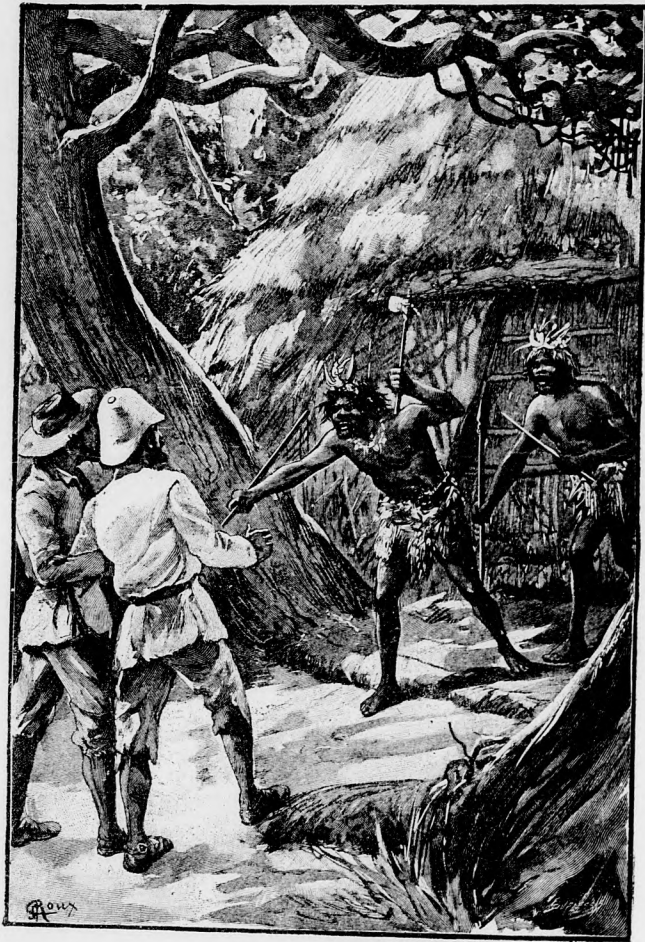
— Mindegy, akármerre! — kiáltott föl John Cort türelmetlenül. — A fák itt ritkábbak s az erdő mindenfelé járható . . . Legalább nézzünk körül! . . .

— Előre! — mondta Khamis határozottan.

Körülbelül fél kilométernyi területet jártak be

eredménytelenül. A talaj meglehetősen egyenletes volt és a sűrű bokrok, kúszó növények sehol sem gátolták a járást. Apró, csenevész fű takarta a földet: vörösbarna, fakó fű, a mely oly gyér és fonnyadt volt, mintha soha egy esőpessét sem látott volna. Hogy a napsugár egyáltalában nem érhetne, arról meggyőződhetek, ha föltekintettek: a sűrű mennyezet még talán a levegőt sem bocsátotta át!

Ellenben azt a zúgó zümmögést, mely az erdő csöndjét megtörte, mindenütt hallották, a merre mentek. De ez a különös, tompa zaj fölülről jött, a fák koronájáról . . .

AZ ERDŐLAKÓK MEGROHANTÁK ŐKET.

Hát alant, a fák között, egyáltalában nem lakott élő lény? . . . ki tudta volna megmondani? . . . Mind a mellett Khamisnak úgy rémlett néhányszor, hogy sötét alakokat lát elsuhanni a fák között . . . Káprázat volt ez? . . . Maga sem tudta.

Félórai eredménytelen bolygás után a három utas csüggedten telepedett le egy óriási bahinia-fa tövében. A szemük egy kissé már megszokta a sötétséget, úgy, hogy húsz-harmincz lépésnyire elég jól láttak.

Egy darabig némán üldögéltek ott, majd egyszerre a foreloper suttogva megszólalt:

— Valami mozog amott . . .

— Ember, vagy állat? — kérdezte John Cort arra tekintve.

— Legfőlebb csak gyerek lehet, — felelte Khamis — mert alacsony termetű . . .

— Bizonyosan majom! — mondta Max Huber.

S mozdulatlanul, némán maradtak a helyükön, hogy el ne riaszszák a kis négykezü állatot. Ha megfoghatnák . . . Ej, Max Huber is megenné a husát a végső szükségben, bármint undorodott is tőle! . . . De hát a tűz? . . . hogy süthetnék meg tűz nélkül? . . .

A kis alak egyenesen, félelem nélkül feléjük tartott. Úgy járt, mint az ember: a hátulsó lábain s alig pár lépésnyire állt meg tőlük.

Ekkor John Cort és Max Huber álmélkodva ismertek rá arra a kis beteg teremtesre, a melyet Llanga mentett meg a vízbefulástól.

— Ez az! . . . ez az! . . . — mondogatták egymásnak.

— Persze, hogy ez az! — hagyta helyben a foreloper is.

— De ha ő megmenekült, akkor Llanga sem fülhatott a vízbe: hisz az ölében tartotta!

— Hátha még sem ez az? — kételkedett a foreloper.

— Már hogyne ő volna! — szolt John Cort. — Különben majd mindjárt meglátjuk.

Ezzel elővette zsebéből azt az érmet, melyet a kis beteg nyakáról oldott le s a szalagjánál fogva ide-oda lóbálta a levegőben, mint a hogy ingerkedni szokás a gyerekekkel.

Mihelyt a furesa teremtes meglátta az érmet, azonnal rárohant . . . Oh, most már nem volt beteg! . . . A három vagy négy nap alatt, mióta a tutajról elkerült, nemesak meggyógyult, hanem az ereje és ügyessége is megjött . . .

S már-már elkapta John Cort kezéből az érmet, mikor Khamis hirtelen nyakon csípte . . . A kicsike azonban eltátotta a száját s mindnyájuk álmélkodására hangosan fölkiáltott:

— Li-Mai! . . . Ngala! . . . Ngala! . . .

Khamis annyira meghökken, hogy rögtön elbocsátotta. Sem ő, sem társai nem tudták, hogy mit jelentenek ezek a szavak, de nem is érték rá az értelmükön tünődni. Hirtelen tizenöt-húsz, a kicsikéhez hasonló alak bukkant elő a fák közül, de ezek már mind meglelt állatok . . . vagy emberek? . . . voltak: mindegyikük legalább is hatodfél láb magas.

A három megdöbönt utas hamarjában nem tudta, hogy majmokkal, vagy emberekkel van-e dolga. Azt azonban mindjárt látták, hogy az ellenszegülés hiabavaló és czéltalan. Az erdőlakók megragadták Khamist, Max Hubert és John Cortot, s előre lökdösték.

Így mentek fél kilométernyire. Ezen a helyen két óriási fa egész közel állt egymáshoz, úgy hogy lépeső-fokokat erősíthettek közéjük, a melyeken járni lehetett föl és le. Öt-hat erdőlakó előre ment e lépesőkön, a többiek pedig kényszerítették foglyaikat, hogy utánuk menjenek, de azért nem bántak velük durván. (Folyt. köv.)

A mély tenger állatvilágáról.

Irta Still Nándor.

Ha végig tekintünk a természettudományok fejlődése történetén, mi sem érdekesebb, mint az emberi elme tévedései. Volt egy idő, — hogy csak egy-két példát mondjak el — a midőn mindenféle valószínűségi okok alapján kereken tagadták az antipodák (ellenlábások) létezését. A párizsi akadémia elméleti érvek alapján 1790-ben kijelentette, hogy a légkörből lehulló meteorokövek tüneménye fizikai lehetetlenség. A XIX. század első felében pedig teljesen kizártak tartották, hogy a mély tengerben szerves lények élhessenek.

És csakugyan nyomós okok látszottak ennek az elméletnek helyessége mellett szólni. A mély tengerben ugyanis teljes sötétség uralkodik, mely — úgy vélekedtek — lehetetlenné teszi a növények, állatok megélhetését. A fénysugarak tényleg — a mint azt a «Tanulók Lapja» mult évi folyamában fejtegettem — már 350 m. mélyégtől kezdve, alaposan fogynak és 550 m.-nél mélyebbre már nem igen hatolnak, úgy hogy a növény, mely világosság nélkül meg nem élhet, e mélységen túl már nem fordulhat elő. Másodszor meg azt hitték, hogy az óriási víznyomásnak, mely a nagy mélységekben uralkodik, minden élő lényt tönkre kell tennie. Gyakran észlelték, hogy a nagy mélységekben alkalmazott eszközök a rengeteg víznyomás folytán nagy kárt szenvedtek. A vontató háló nyílása körül levő parafalemezek térfogatuk harmadrészére préselődtek és fa módjára tömörültek össze, fatárgyak pedig annyira összenyomódtak, hogy a vizen többé nem úsztak. És ezen cseppet sem csodálkoztunk, ha figyelembe vesszük, hogy a víz nyomása az Ozeánnak eddig ősmert legmélyebb helyén, a «Guam» nevű Ladróni szigetnél, a hol az amerikai Belnap 1899 november havában 9644 m.-nyi mélységet állapított meg, körülbelül 1000 atmoszférát tesz! Harmadszor pedig az abyssusi régiókban jéghideg a víz; általában az volt a nézet, hogy a tenger alját jégretteg borítja. A hőmérséklet tényleg fogy a mélységgel és már 4000 m.-nyi mélységben, sőt gyakran már előbb is, majdnem mindenütt közel van a 0°-hoz. Míg

a tenger felszínén a különböző övekben tetemes hőmérsékleti különbségeket találunk, a trópusok alatt $+32^{\circ}\text{C}$ -t, a sarki tengerben -3°C -t, a nagy mélységekben ezek az ellentétek eltűnnek és mindenütt jéghideg van.

Ezeknek az elméleti tételeknek a beigazolására most már csak a gyakorlati bizonyíték hiányzott és ime, ezt is megkerítette Edward Forbes angol zoologus. Látszólag nagy körültekintéssel végzett vizsgálódásai alapján, melyekről a brit természet-tudósok 1845-ben Cork-ban megtartott gyűlésetén beszámolt, kimutatta, hogy az állatélet a tengernek 550 m.-nyi mélységén túl megszűnik és hogy azontúl teljesen élettelen térség terjed a tengerek aljáig.

De Forbes e tanát nemsokára alaposan megdöntötték azok a tapasztalatok, melyeket a tengerentúli kábel lerakásánál tettek. Megesett az a ritka dolog, hogy a gyakorlati élet igényei hatalmasan föllendítettek egy tisztán tudományos kérdést, holott rendesen, a midőn a természet-tudományi elmélet és az élet gyakorlati szükségletei egymással vonatkozásba lépnek, épen megfordítva áll a dolog: a régebbi kutatások eredményei számtalan esetben gyakorlati alkalmazást nyernek az életben.

Már 1857-ben a transatlanti kábel lerakását előkészítő mélység-mérések alkalmából kiderült, hogy az Óceán nagy mélységeit számos szerves lény népesíti; hasonló tapasztalatokat tettek a Földközi-tengerben is. Midőn 1861-ben a kábelt, mivelhogy egy helyen elszakadt, ki kellett húzni, azt találták, hogy — habár csak 2 esztendeig nyugodott a tenger fenekén, helyenkint 2500 m. mélységben — sajátságos férgek, csigák, kagylók és korallok telepedtek meg rajta.

És ezzel be volt igazolva, hogy a fönt elmondott elméleti érvelés semmit sem bizonyított és hogy Forbes gyakorlati bizonyítéka nagy tévedés volt.

Ó ugyanis az Aegei-tengerben, tehát elenyésző csekély területen történt vizsgálódásait az egész világ-tengere kihatólag általánosította és így ugyanabba a hibába esett, mint az, ki egy m.-nyi homokterület megvizsgálása alapján azt állítaná, hogy az egész föld lakatlan pusztaság. Az örökös sötétségről, a rengeteg víznyomásról és a nagy hidegről szóló theóriák egy igen fontos tényezőt figyelmen kívül hagytak: az állati élet rendkívüli alkalmazkodó képességét a természet mindenféle viszonyaihoz.

A kábelrakás alkalmával tett nevezetes felfedezések hatalmasan föllendítették a mély tenger állatvilágának tudományos kutatását. Mindenféle szellemesen kigondolt eszközöket szerkesztettek a mély tengerben való halászásra, a mint azt mult évi cikkelyemben bővebben leírtam. Következett azután a 70-es években a híres Challenger-expeditio, mely 5 évig tartott és milliókba került, de bámulatos eredménye is volt. E nevezetes kutatás eredményeit 50 vastos kötetben 30,000 nagy negyedréti lapon és 3000 képes táblán tették közzé.

Legújabbban egy nagyszabású német vállalat nagyot lendített a mély tenger állatvilágának kutatásán. Chun Károly boroszlói zoologus kezdeményezésére államköltségen a «Valdivia» gőzöst szerelték fel, mely 1898 augusztus havában útnak indult és 1899 május havában visszatért.

A bejárt út a következő volt: Hamburgból a Järoei-szigeteken át a Kanári-szigetekhez, innen Kamerunig és azután Afrika partjai mentén annak déli fokáig hajóztak. Innen azután egyenesen dél felé, a déli Jeges-tengerbe fordultak, a hol ráakadtak a jégmezőkkel borított «Bouvet» szigetére. Innen azután átkutatták a Challenger-expeditiótól figyelembe nem vett Indiai-Oceánt, a Kerguelen-szigetektől Sumatráig és onnan vissza a Seychelles-szigetekig. A szerencse kedvezett a vállalatnak; az aránylag rövid időhöz képest igen gazdag eredményekre tett szert, a melyekről a következőkben egyet-mást el akarok mondani.

(Folytatása következik.)

A BIRKÓZÁSRÓL.

Képünkhez.

A birkózás a legtestedzőbb sportok egyike, de egyszersmind azok közé tartozik, hol a legnagyobb óvatosságra és mérsékletre van szükségünk. A birkózás, mint tudjuk, céljául azt tűzi ki, hogy egyik ember a másikat leteperje s ez által kimutassa azt, hogy ő az erősebb. E sport a legrégebbi testgyakorlatok közé tartozik s már a görögöknél is igen előnyös helyet biztosított magának a játékoknál. A középkorban a lovagok egyik kedvenc szórakozását képezte. Jelenleg szintén fontos ága a testgyakorlásnak.

A birkózást ép úgy ismerik Ázsiában, mint Európában. Az ázsiai országok közül leginkább Japánban divik és különösen érdekes, hogy ott ugyanazon szabályok szerint birkóznak, mint az angol Cornwallis grófságban. Japánban nagy birkózó versenyeket szoktak tartani rendkívül élénk érdeklődés mellett, mikor a győzők a császári czímerrel díszített arany vagy ezüst serleget kapják.

Európában leginkább Angliában virágzik e sport. Följegyzésre méltó, hogy Cornwallis, Lancashire és Westmoreland lakói már a rómaiak idejében híres birkózók voltak.

A birkózást a legmagasabb művészi tökélyre a francziák emelték s az ő módszerük a legelterjedtebb a három közül (angol, svájci és franczia).

Mai számunkban egy képet mutatunk be olvasóinknak e sportról, melyen épen a küzdelem hevében levő ifjakat láthatni, mint birkóznak a Ludovika-akadémia játszótérén.

JÓZSEF FŐHERCEGRŐL.

Képünkhez.

A minden évben szokásos kisjenői vadászatok az idén is igen szépen sikerültek. Nem is csoda, hisz rendezőjük az oly annyira népszerű József főherceg, a cigányok főpatronusa. Ő maga nem vesz részt a vadászatban, de mindenütt ott van, figyelmezteti, buzdítja a társaság tagjait s minden kényelemmel ellátja őket, hogy a jól végzett munka után élvezhessék is fáradságuk jutalmát.

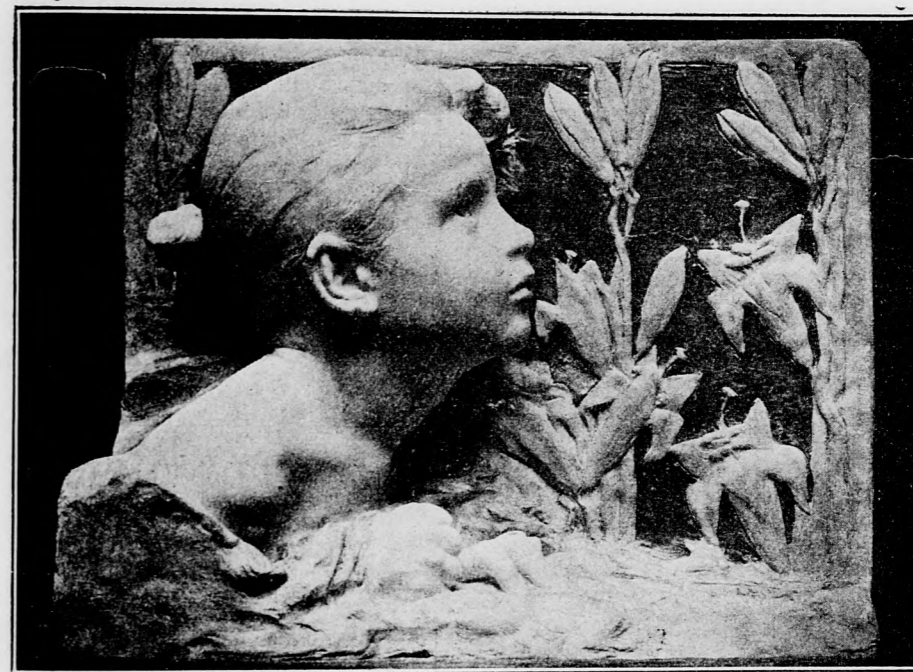
A főherceg ilyenkor magas szárú csizmát, fehér székely nadrágot s vadászkabátot visel,

ÁRTATLANSÁG.

Ligeti Miklós domborműve.

A jeles szobrász egyik legsikerültebb alkotását mutatjuk be mai számunkban: az *ártatlanság*-ot. A mit a művész ki akart fejezni, az teljes mértékben sikerült neki. A fiatal, ég felé néző leányka, ki gyönyörűen helyezkedik el a háttérben alkalmazott liliumok között, valóban nem kelthet fel a szemlélőben más gondolatot, mint az ártatlanságét.

Ligeti úgy fogta fel e tárgya a mint azt művének minden szemlélője mélyen lelkébe vési: az ártatlan kis leány képében.

LIGETI MIKLÓS: Ártatlanság.

fején pedig csak amolyan paraszt-süveget. Folyton a konyha körül láthatni, melyet ilyenkor a tisztáson szoktak felütni. A kályha sem olyan módos, mint a milyent a városban szoktunk látni, hanem csak egyszerű bogrács, alatta néhány galylyal.

Az ételekről maga a főherceg gondoskodik és világért sem engedne valami rosszat az asztalhoz hozatni s hogy ez meg ne történjék, mindent megköstöl előbb s csak azután enged tálaltatni.

Hogy milyen az étlap? Bizony ninesenek ott franczia különlegességek, hanem csupa magyar ételek: korhelyleves, bogrács-gulyás, marha pörkölt s más e fajta jóízű ennilalók. Olvasóinknak mai számunkban e vadászatról mutatunk be egy képet, melynek közepén József főherceg áll.

Ligeti Miklós Budapesten született 1871-ben. Tanulmányait a jeles szobrász-tanárnál, Mátrai-nál kezdte meg, s már itt előnyösen mutatkozott be mély megfigyelő tehetségével s művészi képzeletének hatalmas alakító erejével. Mátraitól Stroblhoz került, hol a fiatal tehetség rohamosan haladt művészi pályáján.

Főbb művei: a Wesselényi emléktábla és Garay szobra. Mindkettő pályázaton dícséretet nyert. Legjobb művei pedig: Amor, Ráhan fia, Csirkés leány, Ádám és Éva. Jelenleg Anonymus szobrát készíti, a király költségén készülő tíz szobor egyikét. E legújabb műve elé nagy várakozással tekint a magyar közönség s mi hiszszük, hogy ezzel babérainak számát csak növelni fogja.

KÉT DIÁK LEVELEZÉSE.

Január 24.

Kedves Imrém,

szégyenlem magamat. Kérlek, vedd úgy multkori leveletemet, mintha nem is irtam volna. Becsületemre mondom, hogy én azt akkor úgy éreztem, de a hangulat elmúlt. Tegnapelőtt már voltam az iskolában. Úgy néztem a tanárra, a ki megszidott, mint a kit én bántottam meg otromba, haragos érzelmekkel.

Valami történt édes barátom, a mit neked el kell mondanom, hogy teljesen megérthesd mostani lelki állapotomat.

Pénteken a papát a Mentők kocsijában hozták haza. Az Arany János-utcának a gyalogjárója sikos volt. Csütörtökön este záporosó hullott s éjjel hirtelen megfagyott. A szegény papa oly szerencsétlenül esett el, hogy a bal lábát kitörte.

Én aznap nem mentem az iskolába. Tudod, az a sötét, világgyűlölő hangulat tartott még fogva. Két iv papirost irtam tele számársággal. Ez lett volna a végrendeletem. Szégyenlem magamat, de hadd mondjam tovább.

Mikor az én ablakom előtt a Mentő-egyesület emberei elhaladtak s láttam, hogy kit hoznak: valami kegyetlen, kínos, leirhatlan fájdalom nyilalott keresztül a szívemen. Az első pillanatban azt hittem, hogy én gyilkos, gonosztevő vagyok. Azt hiszem, sirtam is. A papa arca nagyon sápadt volt, a szemei elárulták, hogy iszonyú fájdalmakat érez. A mentő-orvos telefonált a klinikára s vártuk a tanárt.

Azt hittem, minden perc egy óra, olyan retentő hosszú volt. A papám reám nézett, még ő sajnálkozott rajtam:

— Ne ijedj meg, Aladár, nem lesz semmi baj!

És nekem eszembe jutott, hogy mit irtál te. Mindjárt elképzeltem, hogy a papa nyomorék lesz, hogy mi elszegényedünk, hogy a papát azok, a kik eddig tisztelték és szerették, mind el fogják hagyni, nem lesz senkije a világon, csak én! . . . Ez a gondolat iszonyúan levert, mondhatom halálos rettegés szállott meg. Úgy éreztem magam, mintha a nagy ház egyszerre a fejemre szakadna s én még kiáltani sem tudnék, hogy: «jertek, szabadítsatok meg!»

Hova lettek az én badar gondolataim, melyek eddig kaczerkódtak a halállal?

Jött a professzor. Erős, hatalmas ember, bozontos a szemöldöke és nyers a beszéde. Soha okosabb arcot még nem láttam. A te arcod is hasonlít hozzá. Azt mondta: «Nincs semmi baj, megreperáljuk a lábát!» Engem ki akartak a doktorok küldeni, de én nem mentem. Ki akartam venni részemet a szegény papa szenvedéséből. Reszketett minden porczikám, míg a műtét tartott. Az eltört lábat gipszbe tették s hat hétig fog abban maradni. Én ott álltam a papa fejénél és a zsebkendőmmel törültem le a verejték-cseppjeit. Micsoda hős volt ő ebben az emberfeletti kinlő-

dásban! Csodáltam őt s gondoltam a magam gyávaságára.

Éjjel is mellette maradtam, de éjjelkor beküldött a szobámba. Nem mentem. Az inassal ágyat vettettem a dívánra és ott maradtam.

Hallgasd csak tovább. Éjjel álmomban megjelent a mamám. Olyan szép volt, mint valami tündér. Mosolygott reám, megcsókolta a homlokomat, reámutatott a papámra, a ki álmomban az iróasztala előtt ült és dolgozott — azután eltűnt.

Csodálatos egy álom volt. Nem fogom elfelejteni soha. Másnap elmentem az iskolába.

Nekem úgy tetszik, hogy azóta a papám megváltozott. A tekintetében van valami melegség, ha megszoritja a kezemet, ez a kézzsoritás hosszabb ideig tart. Esténként elbeszélgetünk s ő sok apróságot elmond az én kicsiny gyermekkoromból, ő, édes Imrém, ha én megint kicsiny gyermekké tudnék válni, nem lennék olyan utálatos, mint akkor voltam. Kérlek, feledd el a multkori leveletem! Én a tiédet nem feledem el. A papának nem mutattam meg most, ha majd egészséges lesz, akkor megmutatom s akkor elmondok neki mindent. Azt hiszem, neked sincsen semmi titkod a mamád előtt!

Ird meg, hogy ezzel a levéllel meg vagy-e elégedve? Ird meg, hogy Aladárral meg vagy-e elégedve? Ird sokat, szeretett barátom s törülj ki a naptárból nyolcz hónapot — ennyi választ el tőled!

Ölel a te
Aladárd.

AZ ISKOLA VILÁGÁBÓL.

A paksi m. kir. áll. polgári iskola nagyban készülődik a fényesnek ígérkező Mikas-ünnepélyre, melynek tiszta jövedelmét a nagy férfú emlékszóbra javára ajánlják fel.

A keszthelyi katolikus főgimn. segítő egyesülete javára 1902. február hó 5-én táncszal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez változatos műsorral, melynek minden számát az ifjúság tölti be.

A pápai ev. ref. főgimn. ifjúsági segítő egyesület f. hó 26-án a városi színházban színi előadást rendez alaptökegye gyarapítása céljából. Előadják: A «Szigetvári vértanúk», «Tell Vilmos» és a «Szentivánéji álom» egyes jeleneteit. A színdarabokat dr. Kőrös Endre tanár úr tanítja be, míg az ifj. zenekart Gáty Zoltán zenetanár úr vezényli.

A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola növendékei 1902. évi január 25-én az intézeti Segély-Egylet javára táncszal egybekötött hangversenyt rendeztek változatos műsorral. A mulatság igen szépen sikerült.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

A Magyar Nyelvőr januári számának érdekes tartalmából a következő cikkeket emeljük ki: *Rubinyi Mózes* a csángó nyelvjárásról, *Pekár Károly* az idegen szavakról ír; *Simai Odón* és *Simonfi Zsigmond* a nyelvtörténeti szótárt gyarapítják új adalékaikkal, *Héves Kornél* pedig a megnyirbált szavakkal foglalkozik.

Előfizetési felhívás. Öt fiatal poeta összeállott s «Bokréta» czímen kiadja költeményeit. *Oláh Gábor*, *Baja Mihály*, *Gulyás József*, *Madaí Gyula*, *Gyökössy Endre* szerzők. Lapunk olvasói ismerik közülök *Oláh Gábor* nevét, közöltünk Baja Mihálytól is, *Gulyás Józseftől* is egy-egy költeményt. A «Bokréta» előfizetési ára 1 kor., díszkötésben 2 korona. Az előfizetési pénz *Madaí Gyula* czímré (Debreczen, Gönczy-utca 3.) küldendő. Szíves jó indulattal ajánljuk olvasóink figyelmébe.

FEJTÖRŐ.

Szótalány.

A következő szótagokból: má, ko, lom, to, or, le, bo, va, sir, jus, is, ka, so, gö, ge, la, czi, la, ha, na, ve, ne, za, alkotandó 8 oly szó, melyeknek kezdőbetűi felülről lefelé olvasva egy magyarországi város nevének adják; a szavak értelme:

1. A hónapok egyike.
2. Itt nevelik az embert.
3. Ez alatt megpihen testünk.
4. A hazát megvédi.
5. Délmagyarországi város.
6. Az élet fenntartására elkerülhetlenül szükséges.
7. Éneklő madár.
8. Lószerszám.

Csiszár József.

Természetrizsi kérdés.

Hogy hívják azt a nevezetes rovarfogó növényt, mely Eszak-Amerika délkeleti részein, mocsarak szélén turfás partokon él. 15—20 cm. magas. A levélnek lapát alakú nyele és kerek lemeze van. Mi a latin neve?

Rusznják Sándor.

Képrejtvény.

Megfejtési határidő 1902 február 2.

16. számban közölt fejtörő kérdések megfejtése:

Számítási kérdés: A ruhát 3 korovába számították.
Természetrizsi kérdés: Tobzoska, hossza 130 cm.
Földrajzi kérdés: Giljások, a mongol fajhoz tartozó nép.
Képrejtvény: Káposztásmegeyeri vadászatok.

Helyesen fejtették meg: Hoffner Feri és Gyula, Blau Miksa, Petánovits József, Theodosin Armond, Breuer E., Győrffy T., Szögyény István, Glück László, Lövinger Ignác, Balonyi Tibor, Havas Jenő, Lázár Bertalan, Feigler Ferenc, Salzer Mór, Janik László, Toperezer Odón, Plán Frigyes, Végh Gyula, Kain Albert, Tóth József, Chorin Elemér, Glósz Odón, Korn József, Martinkovics Antal, Hajnik Imre, Spira Ede, Hercz János, Jakabfalvy Béla, Faragó Andor, Lindenfeld László, Kovács Gyula, Tolnai Ernő, Dobránszky Ede, Truka Aurél, Szentpétery Aladár, Ordeán Dániel, Pető János, Relle Ferenc, Békés László, Leichter Jenő, Zelinger Odón és Ernő, Danielisz Jenő, Schenk István, Schaffner Lipót, Véghelyi Gyula, Deutsch Jenő, Lövinger Vilmos, Tóth Kálmán, Hollaki Ferenc, Lőrincz F. és D., Klug Dezső, Saueremann József, Lövinger Ignác, Tomcsányi Gyula és Laci, Heumann István, Haáz Lajos, Popper József, Kiss Béla, Baranyi Zoltán, Wollne Zsigmond, Kovács Aladár, Hirschl Géza, Argay Zsigmond, Grünér

István, Weisz Simon, Strausz Hugó, Radó Károly, Hoensch Gusztáv, Holländer Sándor, Schleicher Ferencz, Juraskó Jenő, Fehér Izor, Csulak Elemér, Mikula Alajos, Pors István, Mauthner Imre, Persina Károly, Nagymáté Gyula, Wettin István, Fejes Gábor, Kohn Lipót, Stein János, Molnár Aladár, ifj. Tóth Lajos, Reniel V. és I. Kayos László, Mayer Oszkár, Engel Kornél.

A kitűzött könyvjutalmat (Mathews-Gaal: «Hogyan boldogulunk») *Hoensch Gusztáv* beszercebányai előfizetőnk nyerte el.

SZERKESZTŐI TELEFON.

Kallige. Vannak benne sikerültebb sorok, de egészben véve lapos történet. Az efféle mondák, illetve regék földolgozása még a számottevő költőknek sem szokott sikerülni. Azért benyújthatja, mert figyelemreméltó verselése van. — **K. Gy.** 1. Grimm és Andersen meséi mind le vannak fordítva magyarra. Teljes Ovidius fordításunk nincsen még. Remélem, ön nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Ovidiust lefordítsa. Fölöttébb korai gondolat volna. — **Kiváncsi.** 1. Még két hónapig. 2. Márczius végéig. 3. Ő írja. — **K. L.** Érett-ségi. — **Gyorsiró.** Általános műveltség és egy erre kirendelt országgyűlési gyorsiró-bizottság előtt vizsgálatot kell tennie. Fizetés 2200—4000 kor. és megfelelő lakáspénz. — **R. S.** (Budapest). Kedves levelét nagy lelki örömmel olvastuk. Hogy tanulmányait most már könnyebben folytathatja: ez igen jól eső tudat reánk nézve. Költeményeit elolvastuk. Akad köztük figyelemreméltó. Válogatunk belőlük. Az, a mely önnek leginkább a szívén fekszik, a legkevésbé sikerült. Az érzés benne igaz és őszinte, de a költői formába költőleg szépen nem illeszkedik bele. — **V. F.** Gyöngye hajtás, nem felel meg lapunk színvonalának. — **Kayos László** czíme: *Győr, Vásár-tér 7. sz., 1. emelet.* A ki vele képes levelezőlapot akar váltani, erre a címre küldje. — **G. I.** (Szeged). Eltart az év végéig. Szerzője nem szándékozik egyelőre magát teleplezni. — **R. V. és I. I.** Azt előre nem mondhatjuk meg. 2. Majd kiderül a vallatásnál. Addig türelem. **D. Gy.** (Miskolcz). 1. Választanak. 2. Szükséges. 3. Nem helyes, de némely vidéken (főleg Dunántúl) használatos. 4. A gimnázium is elég; a szabadkézi rajz fontos. Minden állás szép, ha azt becsületesen betöltjük. — **T. L.** (Szegvár). A «Turista Egyesület» határozatáról mind e mai napig nem kaptunk semmi értesítést. Ha megküldi, lapunkban közölni fogjuk. — **L. A.** (Igló). Tudósításait szívesen vesszük. — **L. V.** Most hamarjában nem teljesíthetjük kívánságát, mert a míg az elbeszélés foly, ugyanilyen tárgyú párbeszédet adni nehéz dolog volna. Találnak ebben egy fejezetet, mely nagyon alkalmas volna előadásra. Azt a fejezetet értjük, mikor M. visszapillant a multra s eltűnődik sorsán. Ez minden hevenyében összerótt párbeszédnél többet ér. — **S. E.** Kérdéseket igen, értekezést nehezen. — **B. E.** (Budapest). Ha majd a felsőbb osztályokba kerül, a fizikában meg fogja tanulni. Akkor meg fogja érteni, most hiába akarnók megmagyarázni. Mindent a maga idején. — **O. Zs.** (A kápolna) Uhland gyönyörű költeményének a fordítása nagyon nehéz dolog. Nem sikerült. — **R. K.** (Budapest). Rejtvénye nagyon könnyű. — **B. G.** (Budapest). Közölhetők. Máskor, ha küld rejtvényeket, úgy mindegyiket külön darab papírosra írja; a megfejtést a rejtvény alá.

!! Megjelent !!

Lombfűrészeti és faragászati különlegességekből összeállított nagyszabásu album és árjegyzékünk, mely tartalmazza az összes idevágó kellek és díszvasalások képes gyűjteményét.

Mivel a fentemlített cikkek és kellek ez ideig jórészt Bécsből szereztek be, indíttatva éreztük magunkat egy minden tekintetben modern és terjedelmes album összeállítására, miáltal lehetővé tesszük minden oly cikket előnyös, olcsó és gyors beszerzését, mely eddig csak külföldről jóval nehezebben és nagyobb költséggel történhetett.

Tisztelettel
Kiss Ernő és Társa, Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

